

**Program mecenatu artystycznego
i usług publicznych w zakresie kultury
– pracownie twórcze.**

Spis treści

Wstęp

- I. Zasady najmu lokali przeznaczonych do prowadzenia działalności twórczej z zakresu kultury i sztuki – pracowni twórczych**
- II. Osoby uprawnione do najmu pracowni twórczej**
- III. Sposób wnioskowania o najem pracowni twórczej**
- IV. Sposób rozpatrywania wniosków o najem pracowni twórczej**
- V. Najem pracowni twórczej**
- VI. Najem lokalu zamiennego - pracowni twórczej**
- VII. Kontrola wykorzystania lokalu przeznaczonego na cele twórcze**
- VIII. Wspólny najem pracowni twórczej**
- IX. Podnajem lub oddanie pracowni twórczej w bezpłatne używanie**
- X. Zamiana pracowni twórczej**
- XI. Zasady wyłaniania beneficjentów programu**
- XII. Kryteria wyboru przyszłych beneficjentów programu i sposób opiniowania wniosków przez Komisję ds. Pracowni Twórczych**
- XIII. Termin i sposób opiniowania wniosków**
- XIV. Koszty realizacji programu**
- XV. Podmioty realizujące program**

Wstęp

Organizowanie i wspieranie życia kulturalnego jest jednym z ustawowych obowiązków samorządu lokalnego. Zadania z zakresu kultury są realizowane poprzez świadczenie usług publicznych, mających na celu zaspokojenie potrzeb kulturalnych społeczności lokalnej (zadania własne gminy). Dotyczy to także mecenatu artystycznego, którego jedną z form jest zapewnienie bazy lokalowej, umożliwiającej prowadzenie działalności twórczej.

Celem *Programu mecenatu artystycznego i usług publicznych w zakresie kultury - pracownie twórcze* jest zaspokojenie potrzeb lokalowych krakowskiego środowiska wynikających z prowadzonej działalności artystycznej.

Program mecenatu artystycznego i usług publicznych w zakresie kultury - pracownie twórcze urzeczywistnia możliwość świadczenia usług publicznych w zakresie udostępniania lokali na cele twórcze i definiuje standardy realizacji tych usług.

Program stanowi kontynuację realizowanej wcześniej formy mecenatu Gminy Miejskiej Kraków nad artystami. Uznaje prawo dotychczasowych najemców do przyznanych w ramach ww. mecenatu pracowni twórczych, ale modyfikuje zasady przydziału kolejnych lokali, zwłaszcza w zakresie uprawnień do przydziału pracowni twórcom we wszystkich dziedzinach kultury i sztuki.

Program nie dotyczy zaspakajania potrzeb mieszkaniowych artystów, nawet, jeśli osobą ubiegającą się o najem lokalu jest twórca deklarujący prowadzenie w lokalu mieszkalnym działalności twórczej. Program nie obejmuje pracowni wynajętych w trybie przetargu i nie przewiduje możliwości ich przekwalifikowywania w celu np. obniżenia czynszu.

Zadaniem programu jest również realizacja długoterminowej strategii w dziedzinie kultury Gminy Miejskiej Kraków w tym zakresie (Uchwała Nr LXXIX/1933/17 z 5 lipca 2017 roku Rady Miasta Krakowa w sprawie przyjęcia *Programu Rozwoju Kultury w Krakowie do roku 2030* Priorytet I - I.3 Stwarzanie artystom i twórcom kultury warunków dogodnych do rozwoju i pracy w Krakowie – I.3.1 Kontynuacja i rozwijanie narzędzi wsparcia krakowskich artystów i twórców). Jednocześnie ewaluacja programu i dążenie do jego optymalizacji, z uwzględnieniem możliwości lokalowych Gminy i oczekiwań twórców, może wpływać na dalsze ustalenia zasad wyłaniania beneficjentów programu i weryfikacji wykorzystywania pracowni.

Program określa zasadnicze aspekty prawne w zakresie przydziału lokali i weryfikacji ich wykorzystania. Wprowadzane przepisy prawa miejscowego mogą w przyszłości ulegać modyfikacjom.

I. Zasady najmu lokali przeznaczonych do prowadzenia działalności twórczej – pracowni twórczych

Mając na celu tworzenie materialnych i instytucjonalnych warunków dla rozwoju kultury, Gmina Miejska Kraków udziela pomocy twórcom poprzez wynajem pracowni twórczych, tj. lokali do prowadzenia działalności twórczej, służących do wytwarzania i przechowywania dzieł artystycznych, stanowiących dobra kultury, których powstaniu towarzyszy konieczność stosowania specjalistycznej technologii, lokali wykorzystywanych jako warsztat pracy niezbędny do wykonywania zawodu.

Pomoc w ww. formie realizowana jest w miarę posiadanych możliwości lokalowych.

II. Osoby uprawnione do najmu pracowni twórczej

Prawo do najmu pracowni twórczej przysługuje twórcom, którzy spełniają łącznie poniższe kryteria:

- 1) prowadzą aktywną działalność w dziedzinie kultury i sztuki,
- 2) posiadają dorobek twórczy (staż pracy minimum 5 lat),
- 3) są absolwentami uczelni artystycznych, członkami związków i stowarzyszeń twórczych, lub twórcami nieprofesjonalnymi rekomendowanymi przez odpowiednie w danej dziedzinie środowiska twórcze.
- 4) deklarują wybór Krakowa na miejsce życia i twórczości.

III. Sposób wnioskowania o najem pracowni twórczej

1. Wniosek o pracownię twórczą należy złożyć w Kancelarii Magistratu Urzędu Miasta Krakowa, Plac Wszystkich Świętych 3/4, 31-004 Kraków lub przesłać na ww. adres.
2. Wniosek powinien zawierać:
  - 1) dane osobowe wnioskodawcy,
  - 2) życiorys twórczy,
  - 3) opis działalności twórczej prowadzonej na terenie miasta Krakowa oraz zamierzeń twórczych,
  - 4) oświadczenie o warunkach mieszkaniowych,
  - 5) oświadczenie o wysokości średnich miesięcznych dochodów przypadających na jednego członka gospodarstwa domowego,
  - 6) oświadczenie o nieposiadaniu pracowni twórczej na terenie państwa polskiego,
  - 7) referencje i rekomendacje od specjalistów z danej dziedziny oraz dotychczasowe udokumentowane dokonania wnioskodawcy,
  - 8) w przypadku twórców nieprofesjonalnych wymagane jest dodatkowo oświadczenie, że wykonywana działalność twórcza stanowi podstawowe źródło utrzymania.

IV. Sposób rozpatrywania wniosków o najem pracowni twórczej

1. Wnioski opiniowane są przez Komisję ds. Pracowni Twórczych, zwaną dalej Komisją.
2. Komisję powołuje na okres jednego roku Prezydent Miasta Krakowa w drodze zarządzenia.
3. W skład Komisji wchodzi: dwóch przedstawicieli krakowskich związków i stowarzyszeń twórczych (lub ich oddziałów w Krakowie) lub organizacji pozarządowej działającej w sferze kultury, przedstawiciel Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie, reprezentant wnioskodawców niezrzeszonych, dwóch przedstawicieli Rady Miasta Krakowa, przedstawiciel Urzędu Miasta Krakowa (wydziału właściwego ds. kultury), krytyk sztuki lub kurator lub właściciel galerii sztuki, przedstawiciel MOCAK Muzeum Sztuki Współczesnej w Krakowie lub Muzeum Narodowego w Krakowie lub Galerii Sztuki Współczesnej Bunkier Sztuki.
4. W obradach Komisji biorą również udział (bez prawa do głosowania): przedstawiciele wydziału właściwego ds. mieszkalnictwa i miejskiej jednostki organizacyjnej właściwej w sprawach gospodarki lokalowej oraz eksperci (jako gremium doradcze, opiniodawcze).
5. Tryb pracy Komisji oraz szczegółowe kryteria wyłaniania osób uprawnionych do zawarcia umowy najmu pracowni twórczej określi regulamin ustalony przez Prezydenta Miasta Krakowa w drodze zarządzenia.
6. Obsługę biurową Komisji zapewnia wydział Urzędu Miasta Krakowa właściwy ds. kultury.
7. Ustalenia Komisji wraz z informacją o terminie i miejscu składania uwag i zastrzeżeń podawane są do publicznej wiadomości poprzez zamieszczenie na stronach Biuletynu Informacji Publicznej Urzędu Miasta Krakowa: <http://www.bip.krakow.pl> i wywieszenie na tablicy ogłoszeń w budynkach Urzędu Miasta Krakowa: Plac Wszystkich Świętych ³/₄, Plac Wszystkich Świętych 11 oraz przy ul. Wielopole 17a, na okres 14 dni. W tym terminie można składać uwagi i zastrzeżenia.
8. Protokół z pracy Komisji jest dostępny do wglądu w wydziale Urzędu Miasta Krakowa właściwym ds. kultury.
9. Uwagi i zastrzeżenia dotyczące ustaleń, o których mowa w ust. 7 rozpatrywane są przez Komisję w terminie do 30 dni po upływie terminu ich składania, o którym mowa w ust 7.
10. Po rozpatrzeniu uwag i zastrzeżeń przez Komisję, Prezydent Miasta Krakowa ustala ostateczną listę osób uprawnionych do otrzymania pracowni twórczej.
11. Lista osób uprawnionych do otrzymania pracowni twórczej, o której mowa w ust 10, przekazywana jest do wydziału Urzędu Miasta Krakowa właściwego ds. mieszkalnictwa wraz z kopią protokołu Komisji.

V. Najem pracowni twórczej

1. Osoba uprawniona do otrzymania pracowni twórczej może zrezygnować z proponowanego lokalu na podstawie pisemnego, uzasadnionego oświadczenia skierowanego do Komisji. Odmowa nie stanowi dla Komisji zobowiązania do ponownego rozpatrywania wniosku. Komisja rozpatruje każdy przypadek rezygnacji indywidualnie, odnosząc się do przedstawionego uzasadnienia i działalności twórczej osoby zgłaszającej rezygnację. Dwukrotna odmowa objęcia proponowanego lokalu przez osobę uprawnioną traktowana jest jako rezygnacja z uzyskania pracowni twórczej w ramach programu na okres dwóch lat.
2. W przypadku dwukrotnej odmowy propozycji zawarcia umowy najmu lokalu zamiennego, którego obowiązek dostarczenia wynika z ustawy o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego, dopuszcza się, po uzyskaniu wyroku sądu, możliwość wydania kolejnego skierowania do zawarcia umowy najmu lokalu i przekazania sprawy do komornika sądowego lub przekazania sprawy właścicielowi w celu wszczęcia postępowania komorniczego.
3. Zawarcie umów najmu pracowni twórczych następuje na podstawie skierowania do zawarcia umowy najmu lokalu wydanego przez Prezydenta Miasta Krakowa.
4. Umowa najmu pracowni twórczej zawierana jest na czas nieoznaczony.
5. Po wynajęciu lokalu na cele twórcze nie dopuszcza się zmiany kwalifikacji pracowni twórczej na lokal mieszkalny.
6. W razie śmierci najemcy stosunek najmu wygasa. Uprawnienie do nabycia tytułu prawnego do pracowni twórczej posiadają małżonkowie, wstępni oraz zstępni zmarłego twórcy spełniający warunki określone w Rozdziale II., po uzyskaniu pozytywnej opinii Komisji.
7. Dopuszcza się możliwość ponownego zawarcia umowy najmu dotychczas zajmowanego lokalu, na wniosek osoby, wobec której, została wypowiedziana umowa najmu lub orzeczona eksmisja z lokalu, w przypadku uregulowania zadłużenia czynszowego i kosztów sądowych.
8. Uprawnienie do wydania opinii dot. przywrócenia tytułu prawnego posiada Komisja.
9. W przypadkach udokumentowanych wybitnymi zasługami dla kultury i sztuki Prezydent Miasta Krakowa może, po zasięgnięciu opinii Komisji Rady Miasta Krakowa właściwej ds. kultury, wyrazić zgodę na zawarcie umowy najmu pracowni twórczej w pierwszej kolejności. W takim przypadku zdań 4 i 5 Rozdziału XIV. nie stosuje się.

VI. Najem lokalu zamiennego - pracowni twórczej

1. Uprawnionymi do zawarcia umowy najmu lokalu zamiennego – pracowni twórczej, na czas nieoznaczony są osoby, którym:
  - 1) właściciel wypowiedział umowę najmu pracowni w związku ze stwierdzeniem przez organ nadzoru budowlanego konieczności opróżnienia w całości lub w części budynku z uwagi na zagrożenie życia bądź zdrowia,

- 2) sąd przyznał prawo do lokalu zamiennego z mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kraków,
  - 3) właściciel wypowiedział umowę najmu pracowni z uwagi na udokumentowaną celowość remontu budynku, bądź konieczność jego rozbiórki (dot. budynków wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miejskiej Kraków).
2. Uprawnionymi do zawarcia umowy najmu pracowni - lokalu zamiennego na czas oznaczony, nie dłużej niż rok, są najemcy pracowni, które wymagają koniecznej naprawy (dotyczy najemców lokali stanowiących mieszkaniowy zasób Gminy Miejskiej Kraków oraz lokali znajdujących się w budynkach stanowiących własność osób nieznanych z miejsca pobytu, pozostających w zarządzie Gminy Miejskiej Kraków, dla których nie został ustanowiony kurator, określonych w stosownym zarządzeniu). W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zawarcie umowy na czas nieoznaczony.
  - 2a. Dopuszcza się przyznanie lokalu zamiennego – pracowni twórczej w razie potrzeby opróżnienia budynku lub lokalu wchodzącego w skład zasobu Gminy Miejskiej Kraków lub stanowiącego współwłasność Gminy i osób trzecich, z przyczyn niewymienionych w ust 1 i 2. Decyzję o wykwaterowaniu budynku lub lokalu podejmuje Prezydent Miasta Krakowa w drodze zarządzenia. W takim przypadku zdań 4 i 5 Rozdziału XIV. nie stosuje się.
  3. Wnioski o przyznanie pracowni zamiennej nie wymagają opinii Komisji.

VII. Kontrola wykorzystania lokalu przeznaczonego na cele twórcze

1. Pracownia twórcza nie może być wykorzystywana do innego celu niż deklarowana działalność w dziedzinie kultury i sztuki stanowiąca podstawowe źródło utrzymania najemcy.
2. Wykorzystywanie pracowni niezgodnie z celem, o którym mowa w ust. 1, a w szczególności przeznaczenie jej przez twórcę na lokal mieszkalny, a także oddanie w bezpłatne używanie lub podnajem lokalu bez zgody wynajmującego oraz zaprzestanie prowadzenia działalności twórczej, stanowi podstawę do wypowiedzenia umowy najmu.
3. Weryfikacja wykorzystania pracowni twórczych dokonywana jest:
  - przez potwierdzenie prowadzenia działalności twórczej przez wydział UMK właściwy ds. kultury, bądź Komisję,
  - corocznie, poprzez składane przez twórców do wydziału UMK właściwego ds. kultury (do dnia 15 lutego), oświadczenia o wykorzystywaniu lokalu zgodnie z przeznaczeniem,
  - poprzez kontrolę prowadzoną na bieżąco przez administratorów budynków. Kontrola prowadzona przez administratorów budynków, podlega nadzorowi miejskiej jednostki organizacyjnej właściwej w sprawach gospodarki lokalowej. Wyniki ww. kontroli jednostka ta przedkłada corocznie (do dnia 15 lutego) wydziałowi UMK właściwemu ds. mieszkalnictwa.
4. Najemcy pracowni twórczych mogą uczestniczyć w wydarzeniach edukacyjnych pn. Otwarte pracownie, w czasie których udostępniają pracownie publiczności oraz demonstrują swój warsztat pracy.

VIII. Wspólny najem pracowni twórczej

1. Dopuszcza się najem pracowni twórczej przez osoby decydujące się na wspólne jej używanie.
2. Uprawnionymi do wspólnego najmu pracowni są osoby posiadające pozytywną opinię Komisji.
3. Zgoda na wspólny najem lokalu oznacza rezygnację ze starań o otrzymanie odrębnej pracowni twórczej.

IX. Podnajem lub oddanie pracowni twórczej w bezpłatne używanie

1. Zawarcie umowy pomiędzy najemcą pracowni a osobą trzecią o podnajem bądź oddanie pracowni w bezpłatne używanie, wymaga uzyskania pozytywnej opinii Komisji i zgody Prezydenta Miasta Krakowa.
2. Wyrażenie zgody, o której mowa w ust. 1 na podnajem lub oddanie do bezpłatnego używania następuje wyłącznie na okres do jednego roku, w przypadku, gdy najemca z uzasadnionych przyczyn czasowo nie korzysta z lokalu. Dotyczy to w szczególności czasowych wyjazdów zagranicznych lub krajowych w związku z prowadzoną działalnością twórczą.

X. Zamiana pracowni twórczej

1. Najemcy pracowni twórczych, mogą złożyć do wydziału Urzędu Miasta Krakowa właściwego ds. kultury, wniosek wraz z odpowiednim uzasadnieniem o dokonanie między sobą zamiany zajmowanych lokali. Dopuszcza się również możliwość dokonania, na wniosek twórcy, zamiany już zajmowanej pracowni na lokal stanowiący pustostan, nie spełniający wymogu lokalu mieszkalnego, który może być przeznaczony na pracownię twórczą.
2. Zamiana, określona w ust. 1, jest możliwa po pozytywnym zaopiniowaniu przez Komisję.

XI. Zasady wylaniania beneficjentów programu

Przyjmuje się, że beneficjentami programu są najemcy pracowni twórczych, którzy otrzymali lokal z zasobu Gminy na dotychczasowych zasadach. Program nie obejmuje najemców lokali, które mają charakter mieszkalny oraz wynajętych w trybie przetargu.

XII. Kryteria wyboru przyszłych beneficjentów programu i sposób opiniowania wniosków przez Komisję ds. Pracowni Twórczych

Ustala się następujące, priorytetowe kryteria wyboru przyszłych beneficjentów programu:

- posiadane, zgodnie z zasadami programu, uprawnienie do najmu pracowni twórczej,
- zależność wykonywanej działalności twórczej od posiadania odrębnego lokalu,
- warunki bytowe wnioskodawcy,

- dotychczasowe osiągnięcia, nagrody, stypendia, rekomendacje, staż pracy, itd.
- aktywność twórcza,
- opis zamierzeń artystycznych,
- znaczenie prowadzonej działalności twórczej dla rozwoju kultury Krakowa.

Uściślenie ww. kryteriów nastąpi w regulaminie pracy Komisji, przyjmowanym w drodze zarządzenia Prezydenta Miasta Krakowa.

XIII. Termin i sposób opiniowania wniosków

Opiniowanie wniosków o przydział pracowni twórczej przez Komisję odbywać się będzie wyłącznie w przypadku posiadania przez Gminę wolnego lokalu do wynajęcia z przeznaczeniem na pracownię twórczą. O możliwości przekazania lokalu z zasobów Gminy Miejskiej Kraków na pracownię twórczą wydział UMK właściwy ds. mieszkalnictwa każdorazowo informuje wydział UMK właściwy ds. kultury, który ogłasza nabór wniosków.

Na potrzeby procedury przyznawania pracowni opracowany został formularz wniosku, w którym artysta podaje lokalizację pracowni. Artysta zobowiązany jest do zapoznania się ze stanem technicznym lokalu przed złożeniem wniosku.

Komisja obraduje również w przypadku konieczności wydania opinii w sprawach dotyczących wynajętych już lokali (np. zaopiniowania wniosków o wspólny najem pracowni twórczej).

XIV. Koszty realizacji programu

Zadania wykonywane będą w ramach etatów komórek organizacyjnych UMK i miejskich jednostek organizacyjnych. Udział w pracach Komisji jest nieodpłatny.

Na pracownie twórcze przeznaczane będą lokale z zasobu Gminy Miejskiej Kraków, w których możliwe jest prowadzenie działalności twórczej. Są to lokale, które z uwagi na stan techniczny, lokalizację, nie mogą być przeznaczone na cele mieszkalne. Lokale przekazywane są twórcom do adaptacji, zgodnie z potrzebami prowadzonej działalności.

XV. Podmioty realizujące program

Realizacja programu wymaga współpracy trzech podmiotów, które wykonują zadania w ramach swoich kompetencji:

- wydziału Urzędu Miasta Krakowa właściwego ds. kultury – w zakresie: przyjmowania wniosków o przyznanie pracowni twórczej, powoływania i obsługi Komisji, sporządzania protokołu z pracy Komisji, potwierdzeń działalności twórczej artystów, opracowania projektów zarządzeń Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie przydziału pracowni twórczych, powołania Komisji oraz regulaminu pracy Komisji, powiadomienia wnioskodawców o sposobie rozpatrzenia sprawy,
- wydziału Urzędu Miasta Krakowa właściwego ds. mieszkalnictwa – w zakresie ustalenia lokali możliwych do wynajęcia z przeznaczeniem na pracownie twórcze i przesyłania informacji o nich do wydziału Urzędu Miasta Krakowa właściwego ds. kultury wraz z typowaniem prac remontowych niezbędnych do przeprowadzenia przez najemcę, realizacji zarządzeń Prezydenta Miasta Krakowa w sprawie przydziału pracowni twórczych (konkretne lokalizacje - skierowanie do zawarcia umowy),
- miejskiej jednostki organizacyjnej właściwej ds. gospodarki lokalowej – w zakresie prowadzenia bazy danych nt. lokali przeznaczonych na pracownie twórcze, zawierania umów najmu i bieżącej kontroli wykorzystania pracowni (administratorzy budynków).

W przypadku zmian w zakresie prawa lokalowego za zmiany w przepisach prawa miejscowego, mającego zastosowanie do najmu lokali przeznaczonych na pracownie twórcze, odpowiada wydział właściwy ds. mieszkalnictwa.

W przypadku ewentualnych zmian w zakresie realizacji programu z inicjatywą ich wprowadzenia występuje wydział Urzędu Miasta Krakowa właściwy ds. kultury.